

Επιστημονικό και θεολογικό συμπόσιο επί αφορμής της εκδόσεως της Ελληνικής μεταφράσεως του βιβλίου του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου «Ελευθερία και ευθύνη»

[gallery]

Επιστημονικό και θεολογικό συμπόσιο πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2011 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών επί αφορμής της Ελληνικής εκδόσεως του πονήματος «Ελευθερία και ευθύνη» του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσίων Κυρίλλου.

Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος, ο Μητροπολίτης Πειραιώς Σεραφείμ, οι Επίσκοποι Χριστιανουπόλεως Προκόπιος και Διαυλείας Γαβριήλ, άλλοι Ιεράρχες και κληρικοί της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Πρέσβης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ελλάδα κ. Β. Τσικβισβίλι, μέλη της συνοδίας του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα, θεολόγοι, δημοσιογράφοι και κοινωνικοί παράγοντες.

Την εισιγητική ομιλία παρουσίασε ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.

«Μακαριωτατε, Σεβασμιώτατοι και Θεοφιλέστατοι, αγαπητοί πατέρες, αδελφοί και αδελφές. Είναι μεγάλη μου τιμή και χαρά να σας παρουσιάσω σήμερα το μόλις κυκλοφορηθέν σε Ελληνική μετάφραση βιβλίο «Ελευθερία και ευθύνη» του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσίων Κυρίλλου και αποτελεί καρπό σκέψεως του Προκαθημένου της Ρωσικής Εκκλησίας για τα υπαρξιακά προβλήματα της ανθρωπότητας. Μελέτες που συναπαρτίζουν τη συλλογή συνετάχθησαν την εποχή που ο Πατριάρχης Κύριλλος διατέλεσε Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας και από τη θέση αυτή ταξίδευσε πολλά και σε διάφορες χώρες, είχε επαφές με πολλούς ανθρώπους, έκανε διάλογο με εκπροσώπους διαφόρων πολιτισμών και ιδεολογιών. Το άνα χείρας βιβλίο είναι ένας από τους καρπούς του διαλόγου».

Σε ένα άλλο σημείο της παρεμβάσεώς του ο λόγιος Ιεράρχης ανέφερε: «Σήμερα πολλά ακούμε για τις ελευθερίες και δικαιώματα του ανθρώπου. Ότι πάση θυσία πρέπει να προστατευθούν και ότι ο κάθε άνθρωπος είναι και κύριος της ζωής του. Κάλες είναι οι κουβέντες, αλλά μέχρι στιγμής που έρχονται σε σύγκρουση με τις αντιλήψεις για την ευθύνη του ανθρώπου απέναντί του και της

κοινωνίας. Άλλωστε η ελευθερία ερμηνεύεται πολλές φορές ως ασυδοσία. Ακόμα ο μεγάλος Ρώσος συγγραφέας Ντοστοέφσκυ έλεγε: «Διχώς Θεό τα πάντα επιτρέπονται». Και αυτό αντανακλά την ιδεολογία της σύγχρονης εκκοσμίκευσης, σύμφωνα με την οποία κάθε άνθρωπος μπορεί ο ίδιος να προσδιορίσει για τον εαυτό του την αξιολογική κλίμακα, την οποία και θα ακολουθήσει στο περαιτέρω. Οι οπαδοί της κοσμικής κοσμοθεωρίας ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχουν οι απόλυτες αξίες».

Σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Ιλαρίωνα ο πιστός χριστιανός απαντάει σε αυτή την λογική ότι εκτός από την προσωπική ελευθερία του καθένα υπάρχουν και οι απόλυτες ηθικές αξίες και συνεπώς κανόνες, τις οποίες πρέπει να ακολουθήσει ο κάθε άνθρωπος. Δεν είναι ιδιωτική υπόθεση η θρησκεία. Υπάρχουν αμετάβλητες αξίες, όπως η αξία της ανθρώπινης ζωής. Εάν ένας άνδρας και μια γυναίκα συνέρχονται σε κοινωνία γάμου, από ὄω προκύπτει ότι θέλουν να αποκτήσουν παιδιά και μάλιστα όσα τους στέλνει ο Θεός. Οίκοθεν νοείται ότι ο για ένα χριστιανό η ένωση γάμου είναι η ένωση μεταξύ ανδρός και γυναικός.

Ο χριστιανισμός προστατεύει την ακεραιότητα, την αξία και το αδιάλυτο του γάμου. Επίσης σύμφωνα με το χριστιανισμό είναι αδύνατο να διακοπεί η ανθρώπινη ζωή, είτε πρόκειται για ένα έμβρυο, είτε για έναν ηλικιωμένο ή βαριά άρρωστο.

Η έκβαση της διαμάχης αυτής είναι καταλυτικής σημασίας για τη ζωή της ανθρωπότητας. Σε περίπτωση επικράτησης της ιδεολογίας εκκοσμίκευσης, στη βάση της ηδονιστική και εγωϊστική, η ανθρωπότητα δεν έχει μέλλον. Η ανθρωπότητα έχει μέλλον μόνο στην περίπτωση διατήρησης των παραδοσιακών αξιών όπως η πίστη στο Θεό, η Εκκλησία, η ακεραιότητα και η αξία της ανθρώπινης ζωής.

Το παρουσιαζόμενο πόνημα δεν είναι θεολογική πραγματεία, διότι πραγματεύεται τα φλέγοντα ζητήματα της σύγχρονης εποχής, την κρίση, η οποία είναι βαθύτερη από την χρηματοπιστωτική, την οποία βιώνουμε σήμερα. Κάνει λόγο για την κρίση του ανθρώπινου προσώπου και της ανθρώπινης ταυτότητας. Ο Πατριάρχης απαντάει στα ερωτήματα υπό το πρίσμα της βαθιάς χριστιανικής πίστεως. Ο Πατριάρχης Κύριλλος δεν προσφέρει άλλες λύσεις από τις οποίες επί αιώνες δεν προσέφερε η Ορθόδοξη Εκκλησία.

Η Ρωσία, η Λευκορωσία, η Μολδαβία και η Ελλάδα είναι χώρες της Ορθόδοξης παραδόσεως, όπου παρατηρείται μια ενεργός και βαθιά θρησκευτική ζωή. Στις Ιερές Μονές της Ρωσικής Εκκλησίας πολλές από μοναχούς είναι νέοι.

Πριν μερικές μέρες στη Μόσχα μεταφέρθηκε η Τιμία Ζώνη της Παναγίας από το Άγιο Όρος. Μόνο στη Μόσχα την προσκύνησαν ένα εκατομμύρια πιστοί, ενώ σε άλλες πόλεις της Ρωσίας ακόμα δυο

εκατομμύρια.

Κανείς δε μπορεί να μας πείσει που είμαστε πιστοί, ότι οι αξίες μας είναι απαρχαιωμένες και η κοσμοθεωρία μας δεν ανταποκρίνεται στη σύγχρονη πραγματικότητα. Υπό αυτή την έννοια μπορούμε να πούμε ότι η φωνή του Πατριάρχη δεν είναι η φωνή του παρελθόντος, αλλά του μέλλοντος. Όσοι δε συμφωνήσουν μαζί του σήμερα θα δουν αύριο τους καρπούς της κοσμικής ιδεολογίας.

Ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας εξέφρασε εγκάρδια ευγνωμοσύνη στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών για την πρωτοβουλία της Ελληνικής μεταφράσεως του πονήματος και τη στενή συνεργασία με το ΤΕΕΣ σε αυτό το έργο καθώς και τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο για το ενδιαφέρον του και τον πρόλογο που έγραψε. Επίσης ευχαρίστησε τις εκδόσεις «Εν πλω» και εξέφρασε την ελπίδα ότι η έκδοση θα υπηρετήσει τη διάδοση της χριστιανικής Ορθόδοξης πίστεως και να βοηθήσει στους Έλληνες αναγνώστες να βρουν απαντήσεις στα υπαρξιακά ζητήματα και θα έχει ευρεία απήχηση.

Στη συνέχεια ο λόγος εδόθη στον Μητροπολίτη Μεσαογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαο. Σύμφωνα με τον κ. Νικόλαο «για να μπορέσει η Ορθόδοξη μαρτυρία να κατατεθεί στον σύγχρονο κόσμο χρειάζεται οπωσδήποτε να μην αρκестούμε στην συνύπαρξη» και να λειτουργούμε ανταγωνιστικά ως Εκκλησίες, αλλά «να ανακαλύψουμε τα κοινά αδελφικά μας γονίδια και να τους δώσουμε έκφραση». «Είναι αλήθεια ότι η Ρωσική Εκκλησία σήμερα κουβαλάει την πλούσια ιστορία και παράδοσή της, τους αγίους της, τους νεομάρτυρές της, την πρόσφατη μαρτυρική εμπειρία της, τη δόξα της αξιοθαύμαστης αναβίωσής της, τη βαθειά ευχέβεια του ηρωϊκού λαού της. Στη συνάντηση των εκκλησιών μας, η κατά Ελλάδα Εκκλησία φέρει την κληρονομιά της βιβλικότητας της γλώσσας της, της αγιογραφικότητας του τόπου της, της ελληνικής καταγωγής των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας μας, την αθυντικότητα των λειτουργικών κειμένων, την παλαιότητα, τη συνέχεια και τη διοχρονικότητά της μέσα στην ιστορία». Και αυτά τα δώρα πρέπει να τα μοιράζεται η μια Εκκλησία με την άλλη. «Η δόξα της μαρτυρίας μας στηρίζεται στη δική μας ταπείνωση, στην αναγνώριση της ανωτερότητας του άλλου και στην εμπιστοσύνη αμφοτέρων», έκλεισε ο Μητροπολίτης Μεσαογαίας.

Ακολούθησε η παρέμβαση του Μητροπολίτη Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, ο οποίος τόνισε το επίκαιρο της Ελληνικής εκδόσεως του έργου του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου. Κατά τη γνώμη του Έλληνα Ιεράρχη το βιβλίο αποτελεί απάντηση της Εκκλησίας στις προκλήσεις της μετανεωτερικότητας υπό τω φως της Ορθόδοξης παραδόσεως. Τρεις είναι εκείνοι οι παράγοντες, που συνέβαλαν σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Χρυσόστομο στην συγγραφή του βιβλίου από τον Αγιώτατο Πατριάρχη και οι οποίες είναι: οι ιστορικές εξελίξεις των τελευταίων δεκαετιών στη Ρωσία, η βαθειά προσωπική αφοσίωση του Πατριάρχη Κυρίλλου στην παράδοση της Εκκλησίας και το πλούσιο βίωμά του από τη συμμετοχή στο διάλογο της Εκκλησίας με τον έξωθεν κόσμο.

Ο τελευταίος μίλησε ο Ομότιμος καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Β. Φειδάς. Εκεί επισήμανε ότι πραγματευόμενος το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ο Πατριάρχης Κύριλλος αντιπαραθέτει «την ευθύνη της ελευθερίας» με τον υπερτονισμό από την χριστιανική παράδοση της Δύσεως και προτεσταντική φιλοσοφική και θεολογική ανθρωπολογία ιδιαίτερα της «ελευθερίας της ευθύνης».

Σύμφωνα με τον εισηγητή το βιβλίο του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου «είναι και παραμένει μια ανοικτή πρόταση επικοινωνητικού διαλόγου μεταξύ των πολιτικών, θρησκευτικών και πνευματικών ηγεσιών των λαών». Το έργο είναι «μια ανθοδέσμη προτάσεων με το άρωμα της ορθόδοξης παραδόσεως που προσφέρεται στον δυτικό κόσμο για να πλουτίσει τον σύγχρονο άοσμο και άχρωμο διαπολιτισμικό διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα».

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/54761/>